

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 268

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 2 aprilie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 558 din 4 noiembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice	2–5
Decizia nr. 664 din 25 noiembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004	6–9
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
23. — Ordonanță de urgență pentru modificarea unor acte normative din domeniul asistenței sociale și stabilirea unor măsuri de protecție socială pentru pensionari	10–11
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
3.509. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind aprobarea programei școlare pentru disciplina <i>Economie circulară și consum responsabil</i> , opțional integrat din oferta națională, clasa a VII-a, învățământ gimnazial	12–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 558

din 4 noiembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice

Cristian Deliorga	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Ioana-Cristina Vida	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan Laurențiu Sorescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, excepție ridicată de Cristian Mihai Dide în Dosarul nr. 6.728/302/2019 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 760D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 654 din 15 decembrie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 ianuarie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 6.728/302/2019, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice.** Excepția a fost ridicată de Cristian Mihai Dide într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991, care reglementează drept contravenție fapta de a arunca cu orice obiect asupra unei persoane, construcții sau asupra unui mijloc de transport, sunt neconstituționale. Astfel, calificarea drept contravenție a oricărei fapte ce presupune acest element material — fapta de a arunca, indiferent de natura obiectului, de existența ori inexistența consecințelor negative sau de momentul în care acțiunea se produce — contravine art. 1 alin. (5), coroborat cu art. 21 alin. (3) din Constituție.

6. Se mai arată că Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor califică drept contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, în timp ce reglementarea anterioară (Legea nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor) a definit contravenția drept fapta săvârșită cu vinovăție, care prezintă un pericol social mai redus decât infracțiunea și este prevăzută și sancționată ca atare prin legi, decrete sau prin acte normative identificate expres.

7. Se evidențiază că, potrivit art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991, orice aruncare de obiecte asupra unei persoane, construcții sau asupra unor mijloace de transport reprezintă contravenție, legiuitorul omițând să distingă asupra pericolului social prezentat de faptele care corespund elementului material mai sus menționat, având în vedere că nu orice faptă de a arunca asupra unei persoane cu orice obiect poate prezenta pericol social. Prin urmare, textul criticat este neclar, imprevizibil și inechitabil, întrucât persoana în cauză poate fi sancționată contravențional inclusiv pentru fapta de a fi aruncat „cu un bulgăre asupra unei alte persoane în cadrul unui joc sau de a fi aruncat cu o minge într-o țință”.

8. Se consideră că sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 53 coroborate cu ale art. 39, deoarece dispozițiile criticate determină o restrângere a dreptului la întrunire, nefiind respectate condițiile/criteriile referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al libertăților fundamentale. Întrunirea înseamnă miting, demonstrație, iar specific acestora nu este simpla prezență a cetățenilor, ci și conduita lor conformă temei demonstrației, iar activitatea specifică protestului poate forma și obiectul elementului material al faptei calificate drept contravenție. În susținerea criticilor se menționează jurisprudența Curții Constituționale cu privire la principiul legalității, în componenta privind calitatea legii.

9. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, în condițiile în care autorul invocă, în esență, o problemă de interpretare și aplicare a legii în cazul concret de către instanțele de judecată. Or, maniera în care instanțele de judecată interpretează și aplică legea nu poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (spre exemplu, Hotărârea din 24 august 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 36, și Hotărârea din 15 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Ligue du Monde Islamique et Organisation islamique mondiale du secours islamique împotriva Franței*, paragraful 53).

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, astfel cum au fost în vigoare la data întocmirii procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, dispozițiile art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 7 februarie 2014, cu următorul cuprins: „*Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni: [...] 4) aruncarea asupra unei persoane, construcții sau asupra unui mijloc de transport cu obiecte de orice fel, cu substanțe inflamante, iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant, corozive sau care murdăresc, dacă nu s-au produs vătămări ale integrității corporale sau sănătății, ori pagube materiale.*” Ulterior, Legea nr. 61/1991 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 18 februarie 2020, păstrându-se numerotarea textului inițial criticat și conținutul normativ al acestuia.

14. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, în componenta sa referitoare la calitatea legii, în art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, în art. 39 privind libertatea întrunirilor și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile Legii nr. 61/1991 urmăresc asigurarea climatului de ordine și liniște publică necesar desfășurării normale a activității economice și social-culturale și promovarea unor relații civilizate în viața cotidiană, sens în care cetățenii sunt obligați să aibă un comportament civic, moral și responsabil, în spiritul legilor țării și al normelor de conviețuire socială. În acest scop, legiuitorul a identificat acele fapte antisociale a căror săvârșire împiedică asigurarea ordinii și liniștii publice în societate și a optat pentru descrierea acestora, calificarea drept contravenții și instituirea sancțiunilor ce urmează să se aplice pentru fiecare dintre ele (Decizia nr. 368 din 5 iulie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1146 din 29 noiembrie 2022, paragrafele 23 și 24).

16. Modul de structurare a politicii contravenționale sau penale a statului ține de opțiunea legiuitorului, care, în funcție de valorile sociale ocrotite și care pot fi lezate prin săvârșirea unor contravenții sau a unor infracțiuni, poate și trebuie să stabilească un anumit cadru normativ care să sancționeze mai sever sau mai blând anumite fapte (Decizia nr. 575 din 31 octombrie 2023,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 6 februarie 2024, paragraful 13).

17. Cu privire la cauza analizată, Curtea reține că prevederile art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, circumscriu cadrul legal contravențional, ce are ca obiect apărarea valorilor sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală. Prin urmare, contravențiile sunt fapte antisociale pe care legiuitorul le consideră de o gravitate care nu implică o răspundere penală, însă care trebuie să fie sancționate pentru apărarea valorilor sociale ocrotite. Curtea reține că domeniul contravențional are o configurație deosebită în raport cu domeniul penal sub aspectul gradului de pericol social al faptelor, al vinovăției și al sancțiunilor specifice fiecăreia (a se vedea Decizia nr. 314 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 12 septembrie 2018, paragraful 19). În virtutea art. 47 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, în atare context, dispozițiile acestei ordonanțe se completează cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură civilă, după caz (Decizia nr. 537 din 14 septembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1097 din 17 noiembrie 2021, paragraful 19). Stabilirea regimului sancționator al faptelor contravenționale, precum și instituirea unor eventuale cauze de reducere a pedepselor intră în atribuțiile de reglementare ale legiuitorului. În aplicarea politicilor contravenționale, legiuitorul se bucură de o largă marjă de apreciere, ținând seama, printre altele, de multitudinea de situații și împrejurări, precum și de dinamica socială accentuată (Decizia nr. 716 din 6 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 20 ianuarie 2021, paragrafele 15 și 16).

18. Art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 plasează în sfera răspunderii contravenționale fapta de a arunca asupra unei construcții cu orice fel de obiecte, cu substanțe corozive sau care murdăresc. Dacă aceste acțiuni produc vătămări ale integrității corporale sau sănătății ori pagube materiale, atunci sunt considerate infracțiuni.

19. Referitor la pretinsa încălcare a art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reține că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative (Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225). În principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

20. Totodată, semnificația noțiunii de previzibilitate depinde, într-o mare măsură, de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și de calitatea destinatarilor săi (Hotărârea din 28 martie 1990, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Groppera Radio AG și alții împotriva Elveției*, paragraful 68). Formularea legilor nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal (Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Dragotoniou și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 36, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Sud Fondi SRL și alții împotriva Italiei*, paragraful 109). Corelativ, Curtea a subliniat rolul decizional conferit instanțelor, care urmărește atât înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, cât și dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept (a se vedea Decizia nr. 824 din 11 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 13 februarie 2019, paragraful 16).

21. Evaluarea gradului de pericol social se face de către autoritățile administrației publice sau de către instanțele judecătorești, după caz, în funcție de circumstanțele cauzei: modul de săvârșire, scopul protestului, mijloacele folosite, daunele produse sau potențialele urmări și persoana făptuitorului, pentru a decide dacă fapta prezintă sau nu gradul de pericol social. Dacă atingerea adusă valorii sociale protejate este redusă, legiuitorul a prevăzut că fapta constituie contravenție. Ca atare, chiar dacă prin modul în care a fost săvârșită fapta de aruncare cu obiecte, cu substanțe corozive sau care murdăresc nu întrunește elementele de tipicitate ale infracțiunii, ea se constituie într-o faptă ilicită de natură administrativă, care generează consecințele prevăzute de lege.

22. Cu privire la textul criticat, aplicând jurisprudența sa, Curtea constată că acesta este clar, precis și previzibil, deoarece se distinge obiectul material sau poate fi identificat cu ușurință, în vederea stabilirii existenței/inexistenței contravenției. Norma este suficient de precisă pentru a permite cetățeanului să își controleze conduita și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă, în cauză fiind vorba despre aruncarea asupra unei construcții cu obiecte de orice fel, cu substanțe care murdăresc, dacă nu s-au produs vătămări ale integrității corporale sau sănătății ori pagube materiale. Fapta este prevăzută de lege, are un efect negativ, respectiv mizeria provocată, însă pericolul social se va aprecia de către autoritățile administrației publice și de către instanța judecătorească, de la caz la caz. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991, în raport cu art. 1 alin. (5) din Constituție, este neîntemeiată.

23. Referitor la pretinsa încălcare a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituție și la incidența acestor prevederi constituționale în controlul de constituționalitate, Curtea observă că prin Decizia nr. 136 din 21 martie 2023, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 664 din 19 iulie 2023, paragraful 34, a reținut că aplicarea cerinței procesului echitabil se impune numai în legătură cu procedura de desfășurare a procesului, iar nu și în ceea ce privește cadrul juridic sancționator al faptelor, adică în materia dreptului substanțial. Nici din cuprinsul art. 21 alin. (3) din Constituție și nici din cel al art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau al jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului nu se poate desprinde concluzia că aplicarea cerinței procesului echitabil ar trebui să excedeze necesității asigurării garanțiilor procesuale, spre a se intra în materii din câmpul dreptului substanțial. Prin urmare, dispozițiile art. 21 alin. (3) nu au incidență în cauza dedusă judecătii, deoarece textele criticate și supuse controlului de constituționalitate conțin norme de drept substanțial.

24. De altfel, art. 9 din Legea nr. 61/1991 prevede că Legea nr. 61/1991 se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, care reglementează cadrul procesual aplicabil, contravenientului fiindu-i asigurate toate garanțiile recunoscute de legiuitor în aplicarea politicii contravenționale. Curtea reține că în Hotărârea din 15 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Ligue du Monde Islamique et Organisation islamique mondiale du secours islamique împotriva Franței*, paragraful 54, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că instanțele judecătorești au rolul de a înlătura îndoielile care ar putea subzista în privința interpretării normelor, în concordanță cu practica cotidiană, însă numai cu condiția ca rezultatul să fie, în mod rezonabil, previzibil, cerințe pe care textul de lege criticat le îndeplinește. Astfel, stabilirea în concret a circumstanțelor săvârșirii faptei contravenționale și a caracteristicilor locului de desfășurare a adunării publice constituie aspecte ale aplicării legii, care intră în competența de soluționare a instanțelor judecătorești, iar nu aspecte de neconstituționalitate care să intre în competența de soluționare a Curții Constituționale.

25. **Cu privire la pretinsa încălcare a prevederilor art. 39 din Constituție**, Curtea observă că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, libertatea de întrunire și de asociere, în pofida rolului său autonom și a sferei sale specifice, a fost analizată în lumina libertății de exprimare, în cazul în care scopul exercitării libertății de întrunire este exprimarea unor opinii personale, vizează necesitatea asigurării unui spațiu de dezbateră publică sau o exprimare deschisă a protestului [a se vedea Hotărârea din 8 decembrie 1999, pronunțată în Cauza *Partidul Libertății și Democrației (ÖZDEP) împotriva Turciei*, paragraful 37, Hotărârea din 26 aprilie 1991, pronunțată în Cauza *Ezelin împotriva Franței*, paragraful 37, sau Hotărârea din 7 octombrie 2008, pronunțată în Cauza *Éva Molnár împotriva Ungariei*, paragraful 42].

26. Curtea Constituțională reține că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul la libertatea de întrunire nu este absolut, putând face obiectul unor restricții, în conformitate cu paragraful 2 al art. 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. O ingerință în exercitarea acestui drept nu trebuie să constituie o interdicție absolută, *de jure* sau *de facto*, ci poate consta în diferite alte măsuri luate de autorități (Hotărârea din 15 octombrie 2015, pronunțată în Cauza *Kudrevičius și alții împotriva Lituaniei*, paragraful 100).

27. Astfel, prin Hotărârea din 24 martie 2011, pronunțată în Cauza *Giuliani și Gaggio împotriva Italiei*, paragraful 251, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, în principiu, că

ingerințele în exercitarea dreptului la libertatea de întrunire sunt justificate pentru apărarea ordinii sau prevenirea infracțiunilor și pentru protecția drepturilor și libertăților altora, în cazul în care demonstranții comit acte de violență. Totodată, perturbarea gravă și intenționată, de către demonstranți, a vieții cotidiene și a activităților desfășurate în mod legal de alții, într-o măsură mai mare decât cea pe care o implică exercitarea normală a dreptului la libertatea de întrunire pașnică într-un loc public, ar putea fi considerată un „act condamnabil”, care ar putea să justifice impunerea de sancțiuni, chiar și de natură penală (a se vedea Hotărârea din 15 octombrie 2015, pronunțată în Cauza *Kudrevičius și alții împotriva Lituaniei*, paragrafele 173 și 174, sau Hotărârea din 5 martie 2009, pronunțată în Cauza *Barraco împotriva Franței*, paragrafele 46 și 47). Nu în ultimul rând, implicarea unui participant la o manifestare în acte sporadice de violență nu exclude aplicarea în continuare a protecției art. 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ceea ce înseamnă că sancțiunea care va fi impusă persoanei în cauză pentru actele sale trebuie să rămână proporțională, ținându-se cont de intențiile acesteia în momentul în care s-a alăturat adunării, de natura actelor comise, de gravitatea consecințelor acestor acte (în special, dacă persoana în cauză a provocat sau nu a provocat vătămări altora) și de contribuția acesteia la deteriorarea caracterului pașnic al întrunirii (Hotărârea din 19 ianuarie 2016, pronunțată în Cauza *Gülçü împotriva Turciei*, paragrafele 110-117, sau Hotărârea din 4 octombrie 2016, pronunțată în Cauza *Yaroslav Belousov împotriva Rusiei*, paragrafele 177-182).

28. Prin urmare, în cauza dedusă judecătii, Curtea reține că săvârșirea faptei de aruncare cu obiecte, cu substanțe corozive sau care murdăresc, în contextul participării la o manifestație, expresie a exercitării libertății de întrunire, nu exclude, ci, dimpotrivă, impune reglementarea unei forme de răspundere juridică. Calificarea prin lege a faptei atribuite drept contravenție și reglementarea unei sancțiuni corespunzătoare țin de marja de apreciere a legiuitorului în structurarea politicii sale în domeniul contravențional. Curtea reține că scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea sancțiunii/restricțiilor este legitim, și

anume respectarea ordinii de drept, descurajarea încălcării legii, înlăturarea consecințelor negative care decurg din acestea și evitarea săvârșirii anumitor fapte antisociale. Măsura este adecvată, fiind capabilă în abstract să atingă scopul urmărit, și este necesară din perspectiva testului ingerinței minime, în conformitate cu care statul își dozează și adaptează intervenția în sfera drepturilor și libertăților fundamentale pentru îndeplinirea finalității avute în vedere (cu privire la testul ingerinței minime a se vedea Decizia nr. 597 din 15 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 19 octombrie 2020, paragraful 25). Nu în ultimul rând, măsura criticată păstrează un just echilibru între respectarea drepturilor fundamentale și intereselor individului și protejarea ordinii publice, precum și între intensitatea sancțiunilor și valorile sociale ocrotite, întrucât vizează comportamentele care depășesc limitele exercitării chiar într-o anumită doză de efervescență a dreptului de exprimare și de întrunire, fără a le suprima și fără a recurge la măsuri excesive sau represive. Sancțiunea principală, constând într-o amendă cuprinsă între un minim și un maxim, reflectă preocuparea legiuitorului de a asigura un cadru normativ apt, de natură a combate fenomene antisociale săvârșite în public chiar în contextul exercitării libertății de întrunire și de a da posibilitatea autorităților publice de a evalua pericolul social concret al faptei prin individualizarea corespunzătoare a sancțiunii.

29. În ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece dispozițiile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale în sensul prevăzut de textul constituțional (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020, paragraful 26).

30. Ca atare, libertatea de întrunire nu presupune și nu justifică *eo ipso* recurgerea la conduite de natură a perturba într-un mod disproporționat ordinea și liniștea publică.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristian Mihai Dide în Dosarul nr. 6.728/302/2019 al Judecătorei Sectorului 5 București — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 2 pct. 4) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Sectorului 5 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 noiembrie 2025.

PREȘEDINTE
CRISTIAN DELIORGA

Magistrat-asistent,
Ioana-Cristina Vida

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 664

din 25 noiembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9
din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Claudia-Ilona Dascălu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, excepție ridicată de Virgiliu Răducanu în Dosarul nr. 85/2/2019/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.326D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece dispozițiile normative criticate nu limitează soluțiile pe care le poate pronunța o instanță de contencios administrativ, ci instituie caracterul subsidiar al contenciosului administrativ, față de contenciosul constituțional, având în vedere specificul actului atacat. Arată că obiectul acțiunii în contencios administrativ este anularea actului administrativ emis în baza dispoziției legale atacate, iar nu dispoziția legală propriu-zisă, respectiv ordonanța de urgență a Guvernului.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 85/2/2019/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004**. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Virgiliu Răducanu într-o cauză având ca obiect judecarea recursului formulat împotriva sentinței civile prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea privind anularea unei ordonanțe de urgență a Guvernului.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004 sunt neconstituționale, întrucât nu prevăd posibilitatea de a solicita anularea unei ordonanțe a Guvernului sau a unei ordonanțe de urgență a Guvernului, fiind astfel lipsite de claritate și previzibilitate, ceea ce determină încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

6. De asemenea, se susține încălcarea accesului liber la justiție, prevăzut de art. 21 din Constituție, întrucât nu se poate

solicita anularea unei ordonanțe simple a Guvernului sau a unei ordonanțe de urgență a Guvernului și se creează, astfel, consecințe de inegalitate în fața legii, autoritatea administrativă emitentă, în speță, Guvernul, fiind privilegiată. În acest context, reglementarea criticată contravine prevederilor din Constituție stabilite la art. 49 și 53, fiind injustă și lipsită de proporționalitate.

7. Prin raportare la cauza sa, autorul excepției de neconstituționalitate arată că instanța de fond a interpretat și a aplicat greșit dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004, prin calificarea greșită a naturii juridice a actului atacat, act administrativ emis de Guvern (ca autoritate administrativă) cu caracter normativ (care conține o contradicție în sensul că, dacă legea prevede posibilitatea obligării la emiterea unui act administrativ, înseamnă că însăși legea califică ordonanțele Guvernului ca fiind acte administrative). Or, potrivit autorului excepției, o asemenea calificare nu era necesară, întrucât natura juridică a acestor acte rezultă din prevederile constituționale (art. 108 și 115 din Constituție).

8. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât în susținerea acesteia nu sunt invocate aspecte care să conducă la neconstituționalitatea dispozițiilor legale criticate.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

— Art. 9: „**Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului**

(1) *Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe poate introduce acțiune la instanța de contencios administrativ, însoțită de excepția de neconstituționalitate, în măsura în care obiectul principal nu este constatarea neconstituționalității ordonanței sau a dispoziției din ordonanță.*

(2) *Instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1) și*

(3) *din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond.*

(3) *După pronunțarea Curții Constituționale, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei; în caz contrar, acțiunea se respinge ca inadmisibilă.*

(4) *În situația în care decizia de declarare a neconstituționalității este urmarea unei excepții ridicate în altă cauză, acțiunea poate fi introdusă direct la instanța de contencios administrativ competentă, în limitele unui termen de decădere de un an, calculat de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.*

(5) *Acțiunea prevăzută de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative.”*

13. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind principiul legalității în componenta referitoare la calitatea legii, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 49 privind protecția copiilor și a tinerilor și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, mai întâi sub aspectul admisibilității sale, Curtea reține că aceasta a fost ridicată de autor cu prilejul soluționării recursului formulat împotriva sentinței civile prin care a fost respinsă, ca inadmisibilă, cererea de anulare a unei ordonanțe de urgență. Instanța de fond a reținut că prin acțiunea ce formează obiectul dosarului nu se solicită nici acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate reclamantului prin ordonanța de urgență a Guvernului, nici anularea vreunui act administrativ emis în baza acestei ordonanțe de urgență a Guvernului și nici obligarea părților de a emite vreun act administrativ sau de a realiza o operațiune administrativă, ci doar anularea respectivei ordonanțe. De asemenea, instanța a reținut că ordonanța de urgență a Guvernului atacată nu este un act administrativ, în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, ci un act normativ cu putere de lege, astfel încât, față de dispozițiile art. 9 alin. (5) din Legea nr. 554/2004, acțiunea promovată de reclamant este inadmisibilă.

15. Curtea reține, așadar, că, în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în fața instanței de recurs, având ca obiect dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004, dispoziții ce constituie însuși temeiul respingerii de către instanța de fond a solicitării privind anularea ordonanței de urgență a Guvernului.

16. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că excepția de neconstituționalitate ridicată într-o acțiune *ab initio* inadmisibilă este, de asemenea, inadmisibilă în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția. Aceasta deoarece indiferent de soluția pronunțată de Curtea Constituțională referitor la excepția de neconstituționalitate ridicată într-o cauză *ab initio* inadmisibilă, decizia sa nu va produce niciun efect cu privire la o astfel de cauză (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 433 din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 31 august 2016, Decizia nr. 254 din 5 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 15 iulie 2016, Decizia nr. 171 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 7 aprilie 2011, Decizia nr. 203

din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 324 din 14 mai 2012, și Decizia nr. 94 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 16 aprilie 2014).

17. Aplicând aceste considerente de principiu în cauza de față, Curtea observă că prevederile art. 9 din Legea nr. 554/2004, criticate ca fiind neconstituționale, sunt chiar cele care au determinat soluția respingerii, ca inadmisibilă, de către instanța de fond a cererii privind anularea ordonanței de urgență a Guvernului și că o eventuală soluție de admitere a excepției, pronunțată de Curtea Constituțională, ar produce efecte cu privire la cauza în care a fost respinsă ca inadmisibilă acțiunea promovată de reclamant, deschizând autorului excepției calea revizuirii, conform art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă.

18. În consecință, în acord cu jurisprudența sa, Curtea Constituțională reține îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute de art. 29 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, urmând să procedeze la analiza pe fond a criticilor de neconstituționalitate formulate de autorul excepției de neconstituționalitate în privința art. 9 din Legea nr. 554/2004.

19. Cu privire la dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea nr. 554/2004, Curtea observă că soluția legislativă criticată este rezultatul modificării acestei norme juridice, în baza art. 147 alin. (1) din Constituție, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 660 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007, prin care instanța de contencios constituțional a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004 sunt neconstituționale în măsura în care permit ca acțiunea introdusă la instanța de contencios administrativ să aibă ca obiect principal constatarea neconstituționalității unei ordonanțe sau a unei dispoziții dintr-o ordonanță.

20. Prin Decizia nr. 660 din 4 iulie 2007, precitată, Curtea a reținut că atunci când obiectul acțiunii principale introduse la instanța de judecată este constatarea neconstituționalității unei ordonanțe simple sau ordonanțe de urgență a Guvernului ori a unor dispoziții din aceasta, excepția de neconstituționalitate este transformată într-o veritabilă acțiune directă, pierzându-și astfel natura sa de excepție, înțelesă ca un mijloc de apărare care nu pune în discuție fondul pretenției deduse judecătii. În consecință, Curtea a subliniat că excepția de neconstituționalitate nu poate forma obiectul unei acțiuni principale nici în fața instanței de judecată sau de arbitraj, unde constituie întotdeauna un mijloc de apărare într-un litigiu în curs de soluționare, și nici în fața Curții Constituționale.

21. De asemenea, Curtea observă că, ulterior evenimentului legislativ menționat, prevederile legale criticate au mai format obiect al controlului de constituționalitate, fiind respinse ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate cu acest obiect (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 479 din 18 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 10 august 2015, Decizia nr. 4 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 8 mai 2017, Decizia nr. 95 din 1 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 690 din 8 august 2018, Decizia nr. 119 din 20 martie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 3 iulie 2018, sau Decizia nr. 664 din 15 decembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175 din 1 martie 2023).

22. Curtea a reținut la paragraful 20 din Decizia nr. 479 din 18 iunie 2015, precitată, că, potrivit art. 9 din Legea nr. 554/2004, reclamantul poate promova o acțiune ce are ca obiect repararea unei vătămări produse de o ordonanță a Guvernului, ca act administrativ normativ, vătămarea provenind, într-o atare situație, din însăși conformarea cu măsurile dispuse prin actul Guvernului. De asemenea, art. 9 din Legea nr. 554/2004 își

poate găsi aplicarea și în situația emiterii sau refuzului emiterii unui act administrativ individual subsecvent, dar numai în condițiile în care sursa vătămării o reprezintă în mod efectiv ordonanța Guvernului transpusă în acel act. Curtea a constatat că aceasta este rațiunea pentru care legea obligă reclamantul să formuleze odată cu acțiunea principală excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile ordonanței Guvernului. Art. 9 din Legea nr. 554/2004 reprezintă expresia prevederilor constituționale ale art. 126 alin. (6) teza a doua, potrivit căreia „*Instanțele de contencios administrativ sunt competente să soluționeze cererile persoanelor vătămăte prin ordonanțe sau, după caz, prin dispoziții din ordonanțe declarate neconstituționale*”. Totodată, potrivit art. 146 lit. d) teza întâi din Constituție, Curtea Constituțională, în calitate de unică instanță de contencios constituțional, „*hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial*”. Aceste două prevederi constituționale constituie, în acest caz, temeiurile juridice ale competențelor partajate ale instanței de contencios administrativ și ale instanței de contencios constituțional, iar prevederile art. 9 din lege dau expresie colaborării instituționale dintre cele două instanțe în scopul protejării drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor.

23. De asemenea, procedura prevăzută de art. 9 din Legea nr. 554/2004 reprezintă o facilitare acordată justițiabilului care, în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate, are, astfel, posibilitatea de a-i fi soluționată acțiunea într-un termen mult mai scurt, prin intermediul unei proceduri care preîntâmpină formularea unei căi extraordinare de atac — revizuirea.

24. Astfel, o soluție de admitere a excepției de neconstituționalitate privind o ordonanță sau o dispoziție dintr-o ordonanță a Guvernului permite instanței analizarea pe fond a pretențiilor reclamantului, în vreme ce soluția de respingere a criticii de neconstituționalitate constituie un fine de neprimire, ce obligă instanța de contencios administrativ la respingerea acțiunii. Cu alte cuvinte, în această materie, decizia Curții are efecte asupra însăși admisibilității acțiunii principale. Așadar, Curtea a reținut că textele de lege criticate conțin norme de procedură asupra cărora legiuitorul este suveran a legifera, evident cu respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, în temeiul art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege (a se vedea Decizia nr. 479 din 18 iunie 2015, paragrafele 21 și 22).

25. Din perspectiva naturii juridice a ordonanțelor Guvernului, Curtea a reliefat natura juridică dublă a ordonanțelor Guvernului, evidențiind raportul dintre caracterul de act administrativ al ordonanței simple sau de urgență a Guvernului, care atrage competența instanței de contencios administrativ sub aspectul remedierii vătămării create prin adoptarea acestui act, și calitatea sa de act normativ de reglementare primară, care atrage competența Curții Constituționale sub aspectul controlului de constituționalitate în raport cu Legea fundamentală. Prin derogare de la regula de drept comun, prevăzută de Legea nr. 554/2004, ordonanțele simple sau de urgență ale Guvernului nu sunt supuse controlului de legalitate efectuat de instanța judecătorească de contencios administrativ, ci, în virtutea calității lor de acte de reglementare primară, deci echivalente legii, sunt supuse controlului de constituționalitate consacrat de art. 146 lit. d) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 4 din 17 ianuarie 2017, precitată, paragrafele 33 și 34).

26. Curtea a mai reținut că prevederile art. 9 din Legea nr. 554/2004 vizează atât ordonanțele simple ale Guvernului, adoptate în temeiul art. 115 alin. (1)-(3) din Constituție, în baza unei legi de abilitare, cât și ordonanțele de urgență ale Guvernului, adoptate în temeiul și în condițiile prevăzute de art. 115 alin. (4)-(6) din Constituție (a se vedea Decizia nr. 479 din 18 iunie 2015, paragraful 16).

27. Prin urmare, ordonanța Guvernului nu reprezintă o lege în sens formal, ci un act administrativ de domeniul legii, asimilat acesteia prin efectele pe care le produce, respectând sub acest aspect criteriul material (a se vedea Decizia nr. 120 din 16 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 5 aprilie 2004).

28. Din perspectiva conținutului normativ al art. 9 din Legea nr. 554/2004, Curtea a observat că alin. (1) prevede posibilitatea persoanei vătămăte într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe de a introduce acțiune la instanța de contencios administrativ. Obiectul acțiunii este cel prevăzut de art. 9 alin. (5) din lege și poate viza acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative. Acțiunea poate fi formulată oricând pe perioada de activitate a actului normativ (cât timp acesta continuă să producă efecte juridice), începând cu data intrării sale în vigoare. Acțiunea principală va fi însoțită de excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor ordonanței Guvernului. Potrivit art. 9 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1)-(3) din Legea nr. 47/1992, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond. După pronunțarea Curții Constituționale, potrivit art. 9 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța Guvernului sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei, în caz contrar acțiunea respingându-se ca inadmisibilă. Astfel, soluția pronunțată în urma efectuării controlului de constituționalitate este, în mod invariabil, o condiție de admisibilitate a acțiunii adresate instanței de fond: o soluție de admitere a excepției de neconstituționalitate privind o ordonanță sau o dispoziție dintr-o ordonanță a Guvernului permite instanței analizarea pe fond a pretențiilor reclamantului, în vreme ce soluția de respingere a criticii de neconstituționalitate constituie un fine de neprimire, ce obligă instanța de contencios administrativ la respingerea acțiunii. Cu alte cuvinte, în această materie, decizia Curții are efecte asupra însăși admisibilității acțiunii principale, astfel că măsura suspendării de drept a acesteia din urmă, pe durata desfășurării procedurii în fața instanței de contencios constituțional, constituie o condiție mai mult decât necesară, fiind decisivă pentru continuarea litigiului (a se vedea în acest sens și Decizia nr. 1.106 din 22 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 4 octombrie 2010).

29. Totodată, Curtea a observat că alin. (4) al art. 9 din Legea nr. 554/2004 prevede că, în situația în care decizia de declarare a neconstituționalității este urmarea unei excepții ridicate în altă cauză, acțiunea ce are obiectul prevăzut de art. 9 alin. (5) din lege poate fi introdusă direct la instanța de contencios administrativ competentă, în limitele unui termen de decădere de un an, calculat de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I (a se vedea Decizia nr. 664 din 15 decembrie 2022, precitată, paragrafele 25 și 26).

30. În jurisprudența sa, Curtea a mai reținut că prin art. 126 alin. (6) din Constituție și art. 9 din Legea nr. 554/2004 legiuitorul a optat pentru încadrarea acțiunilor persoanelor vătămăte prin ordonanțe ale Guvernului declarate neconstituționale în mecanismul acțiunilor în contencios administrativ, pornind de la premisa că fundamentul obligației de reparare a vătămării constă în însăși adoptarea ordonanțelor neconstituționale. Cu alte cuvinte, art. 9 din Legea nr. 554/2004 vizează situațiile în care o persoană se consideră vătămătată în

mod direct printr-o ordonanță a Guvernului, actul administrativ individual adoptat în baza ordonanței ori refuzul privind emiterea unui act administrativ sau realizarea unei anumite operațiuni administrative constituind doar materializarea formală a vătămării persoanei în cauză. Atât timp cât acțiunea reclamantului are ca scop înlăturarea efectelor ordonanței Guvernului care se produc direct asupra unui drept sau interes legitim, vătămându-l, reclamantul are deschisă procedura specială prevăzută de art. 9 din Legea nr. 554/2004, care prevede sesizarea Curții Constituționale în vederea efectuării controlului de constituționalitate al actului Guvernului (a se vedea Decizia nr. 664 din 15 decembrie 2022, precitată, paragrafele 23 și 24).

31. Rezultă, așadar, că normele legale criticate reglementează, cu suficientă claritate, mecanismul juridic al acțiunilor împotriva ordonanțelor Guvernului în cadrul contenciosului administrativ, astfel încât persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe simple sau de urgență ale Guvernului sau dispoziții din acestea, eventual cu o minimă asistență de specialitate, să le poată determina conținutul juridic și să își conformeze conduita.

32. În consecință, Curtea nu poate reține criticile autorului excepției privind lipsa de claritate a normelor legale invocate, prin raportare la art. 1 alin. (5) din Constituție.

33. În ceea ce privește criticile de neconstituționalitate raportate la art. 16 și 21 din Constituție, Curtea constată caracterul neîntemeiat al acestora. Contrar celor susținute de autorul excepției de neconstituționalitate, art. 9 din Legea nr. 554/2004 stabilește posibilitatea oricărei persoane vătămate printr-o ordonanță a Guvernului să se adreseze instanței de contencios administrativ și, în acest cadru procesual, în condițiile instituite de lege, să solicite declanșarea controlului de constituționalitate a ordonanței. Așadar, dispozițiile legale criticate sunt destinate a fi aplicate uniform, tuturor subiectelor de drept vizate de ipoteza normei, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare.

34. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că principiul egalității nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații (a se vedea Decizia nr. 704 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 158 din 2 martie 2017, paragraful 33).

35. În cazul unei ordonanțe adoptate de Guvern, dată fiind natura sa juridică de act administrativ de domeniul legii, sancțiunea specifică ce poate interveni nu este anularea, așa cum, în mod eronat, susține autorul excepției, ci neconstituționalitatea acesteia.

36. În condițiile în care dreptul de acces liber la justiție nu este un drept absolut, ci presupune accesul la structurile

judecătorești și la mijloacele procedurale, cu stricta respectare a regulilor de competență și a procedurii de judecată stabilite de lege, Curtea constată că soluția legislativă supusă controlului de constituționalitate este compatibilă cu dispozițiile art. 21 din Constituție. Instanța de contencios constituțional a statuat că prin dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004 se transpun, pe de o parte, la nivel infraconstituțional prevederile art. 126 alin. (6) teza a doua din Constituție, iar, pe de altă parte, se instituie o garanție a dreptului de acces liber la justiție al persoanei vătămate printr-o ordonanță sau, după caz, prin dispoziții dintr-o ordonanță a Guvernului declarată neconstituțională, contribuind în acest mod la crearea unei practici corecte de legiferare prin ordonanțe ale Guvernului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 119 din 20 martie 2018, precitată, paragraful 31).

37. În consecință, instituirea unor reguli speciale în ceea ce privește controlul asupra unei ordonanțe adoptate de Guvern nu este contrară principiului egalității în drepturi, de vreme ce acestea nu îngădesc dreptul persoanelor vătămate prin ordonanțe ale Guvernului de a se adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime.

38. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluția deciziilor precitate își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în prezenta cauză.

39. Distinct, Curtea observă că acceptarea criticilor de neconstituționalitate ale autorului excepției echivalează și cu ignorarea considerentelor și soluției cuprinse în Decizia nr. 660 din 4 iulie 2007, aspect de natură să încalce dispozițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, care consacră caracterul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

40. În ceea ce privește invocarea art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor, Curtea observă că aceasta nu are relevanță în soluționarea excepției de neconstituționalitate.

41. În considerarea faptului că prin normele criticate nu a fost constatată vreo restrângere a unor drepturi sau libertăți fundamentale, Curtea nu poate reține incidența ipotezei cuprinse în art. 53 din Constituție privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

42. Referitor la critica autorului excepției de neconstituționalitate cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare de către instanța de judecată a dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 554/2004, Curtea constată că aceasta excedează controlului de constituționalitate al instanței de contencios constituțional, fiind de competența instanței judecătorești de control judiciar.

43. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Virgiliu Răducanu în Dosarul nr. 85/2/2019/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 9 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 noiembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Claudia-Ilona Dascălu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru modificarea unor acte normative din domeniul asistenței sociale și stabilirea unor măsuri de protecție socială pentru pensionari

Având în vedere că în România aproximativ 41,5% dintre copii sunt expuși riscului de sărăcie și excluziune socială, cea mai mare rată din Uniunea Europeană,

ținând cont de faptul că aproximativ 87% dintre familiile sărace nu pot acoperi singure costurile educației, luând în considerare faptul că pentru a răspunde direct inflației și scumpirilor copiii din serviciile de zi publice, pentru copiii aflați în case de tip familial, pentru mamele protejate în centre maternale beneficiază din anul 2026 de o alocație de hrană majorată,

în contextul în care România are obligația de a implementa planuri europene pentru a asigura accesul gratuit la educație, sănătate și nutriție adecvată,

având în vedere că România se confruntă cu un deficit major de forță de muncă, estimat la sute de mii de persoane, în special în sectoarele productive și de servicii, criză cauzată de îmbătrânirea populației, migrația forței de muncă în străinătate și o neconcordanță între abilitățile absolvenților și cerințele angajatorilor,

luând în considerare declinul demografic înregistrat în România și necesitatea de a asigura echilibrul pe vârste care să conducă atât la creștere economică, cât și la sustenabilitatea sistemelor de asigurări sociale, prin menținerea unor condiții de viață și de educație decente pentru noile generații,

având în vedere că nivelul unor pensii din sistemul public se situează încă sub nivelul veniturilor care să permită beneficiarilor un trai decent și ținând seama de necesitatea de a îmbunătăți sistemul de protecție socială, în concordanță cu prioritățile naționale, astfel încât să fie încurajată solidaritatea cu persoanele cele mai vulnerabile,

având în vedere categoria de persoane care face obiectul acestor măsuri, constituită din beneficiari ai sistemului public de pensii, ale căror venituri se situează sub limita minimă, dincolo de care pot interveni marginalizarea socială și sărăcia,

luând în considerare necesitatea de a îmbunătăți sistemul de protecție socială în concordanță cu prioritățile naționale, astfel încât să fie încurajată solidaritatea cu persoanele cele mai vulnerabile, în scopul de a evita excluderea socială a unei părți dintre beneficiarii sistemului public de pensii și ai sistemului pensiilor militare de stat, pentru asigurarea unui venit minim de subsistență,

avându-se în vedere situația economică și socială din România în contextul mondial actual, dat fiind faptul că, în contextul conflictelor armate, prețul combustibililor a crescut generând pe lanțul de distribuție a produselor alimentare și nonalimentare creșterea prețurilor, determinând în principal o scădere a puterii de cumpărare a persoanelor vulnerabile, cu impact semnificativ asupra standardelor de viață ale populației,

luând în considerare că măsura de protecție socială propusă are consecințe pozitive pentru beneficiarii sistemului public de pensii și ai sistemului pensiilor militare de stat din România, fiind menită să vină în sprijinul acestor categorii de persoane ale căror venituri sunt mai mici sau egale cu 3.000 de lei,

luând în considerare că prima tranșă a măsurilor de protecție socială propuse pentru pensionari urmează a fi acordată în luna mai 2026, stabilirea eligibilității acestor beneficiari se face în luna aprilie 2026, astfel încât plățile să poată fi efectuate în luna mai,

având în vedere că majorările propuse pentru beneficiile de asistență socială se aplică începând cu luna aprilie 2026, iar timpul rămas este extrem de scurt pentru îndeplinirea procedurilor necesare recalculării cuantumului acestora și emiterea documentelor administrative de stabilire a drepturilor în noile cuantumuri,

având în vedere necesitatea intervenției urgente a Guvernului cu măsuri prin care să combată efectele creșterii prețurilor și a nivelului inflației,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie o situație extraordinară care afectează securitatea demografică și echilibrul economic, iar reglementarea nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Articolul 18 din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 882 din 3 noiembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 18. — (1) Componenta venitului minim de incluziune reprezentată de ajutorul pentru familia cu copii se acordă în funcție de nivelul venitului net lunar ajustat și numărul de copii din familie.

(2) Pentru familia beneficiară de ajutor de incluziune, precum și pentru cea cu venituri nete lunare ajustate de până la 366 de lei/lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este stabilit după cum urmează:

- 186 de lei, pentru familia cu un copil;
- 372 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 556 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 741 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai mulți.

(3) Pentru familia monoparentală beneficiară de ajutor de incluziune, precum și pentru cea cu venituri nete lunare ajustate de până la 366 de lei/lună, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este stabilit după cum urmează:

- 227 de lei, pentru familia cu un copil;
- 451 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 675 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 900 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai mulți.

(4) Pentru familiile care au un venit net lunar ajustat cuprins între 367 de lei/lună și 930 de lei/lună inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este stabilit după cum urmează:

- 145 de lei, pentru familia cu un copil;
- 288 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 431 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 571 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai mulți.

(5) Pentru familiile monoparentale care au un venit net lunar ajustat cuprins între 367 de lei/lună și 930 de lei/lună inclusiv, cuantumul lunar al ajutorului pentru familia cu copii este stabilit după cum urmează:

- 202 de lei, pentru familia cu un copil;
- 394 de lei, pentru familia cu 2 copii;
- 593 de lei, pentru familia cu 3 copii;
- 786 de lei, pentru familia cu 4 copii sau mai mulți.”

Art. II. — Articolul 6 din Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 25 iunie 2021, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — Valoarea nominală lunară minimă a stimulentului educațional se va raportaază la indicatorul social de referință și este de 0,4 ISR, exprimat în lei, pentru fiecare copil înscris la grădiniță, beneficiar al stimulentului educațional.”

Art. III. — La articolul 58 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Părintele, tutorele sau persoana care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului cu handicap în baza unei măsuri de protecție specială, stabilită în condițiile legii, beneficiază de prestații sociale, pe perioada în care îl are în îngrijire, supraveghere și întreținere, astfel:

a) 83% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap grav;

b) 60% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap accentuat;

c) 30% din indicatorul social de referință, prevăzut de Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, în cazul copilului cu handicap mediu.”

Art. IV. — (1) În anul 2026 se acordă un ajutor financiar pensionarilor sistemului public de pensii și pensionarilor din sistemul pensiilor militare de stat plătite de casele teritoriale de pensii, respectiv de casele de pensii sectoriale ale căror venituri cumulate sunt mai mici sau egale cu 3.000 lei, astfel:

a) în cuantum de 1.000 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este de până la 1.500 lei inclusiv;

b) în cuantum de 800 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este între 1.501 lei și 2.000 lei inclusiv;

c) în cuantum de 600 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este între 2.001 lei și 3.000 lei inclusiv.

(2) Ajutorul financiar prevăzut la alin. (1) se plătește în două tranșe egale, în lunile mai 2026, respectiv decembrie 2026, astfel:

a) în cuantum de 500 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este de până la 1.500 lei inclusiv;

b) în cuantum de 400 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este între 1.501 lei și 2.000 lei inclusiv;

c) în cuantum de 300 lei, dacă nivelul veniturilor lunare este între 2.001 lei și 3.000 lei inclusiv.

(3) Prin sintagma *venituri lunare* prevăzută la alin. (1) și (2) se înțelege:

a) venituri din pensii acordate în sistemul public de pensii, convenite în luna aprilie 2026, respectiv luna noiembrie 2026;

b) venituri din pensii acordate în sistemul pensiilor militare de stat, convenite în luna aprilie 2026, respectiv luna noiembrie 2026;

c) venituri din indemnizația socială pentru pensionari acordată în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările și completările ulterioare, convenite în luna aprilie 2026, respectiv luna noiembrie 2026.

(4) Ajutorul financiar prevăzut la alin. (1) se acordă în situația în care veniturile cumulate prevăzute la alin. (3) și realizate de aceeași persoană sunt mai mici sau egale cu 1.500 lei, 2.000 lei și, respectiv, 3.000 lei.

Art. V. — Ajutorul financiar prevăzut la art. IV alin. (1) se plătește, din oficiu, în luna mai 2026, respectiv decembrie 2026, prin casele teritoriale de pensii/casele sectoriale de pensii, și se suportă din

bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații.

Art. VI. — (1) În cazul pensionarilor care beneficiază de pensie de urmaș, ajutorul financiar prevăzut la art. IV alin. (1) se acordă fiecărui urmaș în parte.

(2) Ajutorul financiar se acordă în cuantumul integral prevăzut la art. IV chiar dacă veniturile plătite în luna aprilie 2026, respectiv luna noiembrie 2026 sunt aferente unei fracțiuni de lună.

(3) În cazul pensionarilor, care în luna aprilie 2026, respectiv luna noiembrie 2026 încasează diferențe de drepturi bănești, convenite și neîncasate, aferente unor perioade anterioare lunii aprilie 2026, respectiv noiembrie 2026, la determinarea plafonului prevăzut la art. IV alin. (1) nu se iau în considerare aceste drepturi.

Art. VII. — (1) Ajutorul financiar prevăzut la art. IV se acordă pensionarilor aflați în evidența caselor teritoriale de pensii/caselor sectoriale de pensii, care au domiciliul în România.

(2) Persoanele care au locul de ședere/reședința obișnuită în străinătate nu beneficiază de ajutorul financiar prevăzut la art. IV.

Art. VIII. — (1) Casele de pensii sectoriale organizate în cadrul sistemului pensiilor militare de stat pun la dispoziția Casei Naționale de Pensii Publice toate informațiile necesare solicitate de aceasta, în vederea aplicării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Casa Națională de Pensii Publice pune la dispoziția caselor de pensii sectoriale informațiile solicitate de acestea, existente în evidența proprie, în vederea aplicării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. IX. — (1) Ajutorul financiar prevăzut la art. IV nu se ia în calcul la stabilirea plafonului prevăzut prin Hotărârea Guvernului nr. 186/2009 privind aprobarea Programului pentru compensarea cu 90% a prețului de referință al medicamentelor, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Ajutorul financiar prevăzut la art. IV nu se ia în calcul la stabilirea contribuției bănești individuale a asiguraților care beneficiază de bilete de tratament balnear, prin sistemul organizat și administrat de Casa Națională de Pensii Publice.

(3) Ajutorul financiar prevăzut la art. IV nu constituie venit în sensul art. 10 alin. (1) din Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare, și nici în sensul art. 3 din Mecanismul de implementare a măsurilor de acordare a unui sprijin material pentru anumite categorii de persoane defavorizate, în perioada 2024-2027, regulile de acordare, modalitatea și frecvența măsurilor de sprijin, precum și instituțiile responsabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2024, cu modificările ulterioare, respectiv art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35/2025 privind introducerea unui mecanism de sprijin pentru consumatorii casnici de energie electrică aflați în situația de sărăcie energetică, cu modificările ulterioare.

Art. X. — (1) Ajutorul financiar prevăzut la art. IV nu este supus executării silite prin poprire.

(2) Sumele acordate cu titlu de ajutor financiar plătite necuvenit se recuperează în condițiile art. 156 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii și ale art. 114 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare.

Art. XI. — Prevederile art. I-III se aplică începând cu drepturile lunii aprilie 2026.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN
Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
p. Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,
Bogdan Despescu,
secretar de stat
Viceprim-ministru, ministrul apărării naționale,
Radu-Dinel Miruță
Ministrul muncii, familiei, tineretului și solidarității sociale,
Petre-Florin Manole

p. Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Kövér Orsolya-Mária,
secretar de stat
Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

**privind aprobarea programei școlare pentru disciplina *Economie circulară și consum responsabil*,
opțional integrat din oferta națională, clasa a VII-a, învățământ gimnazial**

În conformitate cu prevederile art. 86 alin. (3) și (4) și art. 88 alin. (11) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere prevederile art. 4 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 251/2025 privind organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare,
având în vedere Ordinul ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu modificările ulterioare,
în baza Ordinului ministrului educației naționale nr. 3.593/2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar — planuri-cadru de învățământ și programe școlare,
în baza Ordinului ministrului educației nr. 3.238/2021 pentru aprobarea Metodologiei privind dezvoltarea curriculumului la decizia școlii,
având în vedere Referatul de aprobare nr. 469 din 18.03.2026,
în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară pentru disciplina *Economie circulară și consum responsabil*, opțional integrat din oferta națională, clasa a VII-a, învățământ gimnazial, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Programa școlară prevăzută la art. 1 se aplică începând cu anul școlar 2026-2027.

Art. 3. — Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian

București, 24 martie 2026.
Nr. 3.509.

ANEXĂ

PROGRAMA ȘCOLARĂ pentru disciplina *Economie circulară și consum responsabil*, opțional integrat din oferta națională, clasa a VII-a, învățământ gimnazial

Notă de prezentare

În contextul tranziției globale către modele durabile de dezvoltare economică și al multiplelor crize asociate degradării mediului, disciplina *Economie circulară și consum responsabil*, de tip opțional integrat, oferă elevilor de clasa a VII-a, învățământ gimnazial, oportunitatea de a dezvolta o gândire critică și responsabilă, atât față de utilizarea resurselor naturale, cât și față de modelele de producție și consum actuale. Prin conținuturi tematice relevante și activități de învățare aplicate, această disciplină răspunde nevoii de a forma o generație de cetățeni capabili să ia decizii informate și să acționeze în favoarea dezvoltării durabile (sustenabilității), printr-o cunoaștere aplicată asupra domeniului economiei circulare. Disciplina are un buget de timp de 1 oră/săptămână.

Caracterul integrat al disciplinei este conferit de abordarea transdisciplinară a temelor, care valorifică concepte și metode

din geografie, chimie, biologie, fizică, educație tehnologică, educație artistică și cele specifice științelor socioumane. Elevii sunt puși în situații de investigare, analiză, reflecție și argumentare de soluții, ceea ce contribuie la consolidarea învățării autentice și la formarea competențelor-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, conform Recomandării Consiliului Uniunii Europene (2018):

— competența de a învăța să înveți (prin aplicarea metodelor exploratorii și reflexive);

— competența socială și civică (prin promovarea implicării active și a responsabilității comunitare);

— competența de sensibilizare și expresie culturală (prin refolosirea creativă și valorizarea resurselor);

— competențele de bază în științe și tehnologii (prin înțelegerea ciclurilor de viață ale produselor și a impactului activităților umane asupra mediului).

De asemenea, programa propusă contribuie la formarea atributelor prioritare ale profilului de formare a absolventului, în principal:

- etic și responsabil (prin asumarea unor comportamente sustenabile în contexte reale);

- reflexiv (prin analiza critică a propriilor obiceiuri de consum și ale comunității);

- colaborativ (prin activități de cooperare și prin proiecte la nivelul comunității);

- creativ (prin generarea de soluții alternative, idei de reutilizare și proiecte de transformare a deșeurilor în resurse).

Programa școlară este aliniată cu direcțiile internaționale și cu documente strategice în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă și al economiei circulare, precum:

- „Learning for the green transition and sustainable development” (OECD, 2023);

- „GreenComp = European sustainability competence framework” (JRC/Comisia Europeană, 2022);

- „Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives” (UNESCO, 2017);

- „Circular Economy Action Plan” (European Commission, 2020);

- Planul de acțiune pentru Strategia națională privind economia circulară, prevăzut în anexa D din Strategia națională privind economia circulară, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.172/2022, cu completările ulterioare, cap. VII „Detalii privind acțiunile”, 7.1. Acțiuni transversale, „Acțiunea 1: Integrarea principiilor și competențelor economiei circulare în programele de educație și formare profesională, pe baza evaluărilor deficitului de competențe”.

Prin selectarea și organizarea conținuturilor-suport pentru formarea competențelor, precum și prin valorizarea practicii educaționale în contexte locale, această disciplină oferă un

cadru coerent și flexibil în care elevii pot învăța nu doar despre economie circulară, ci pentru economie circulară — cu înțeles, sens, impact și responsabilitate în viața lor cotidiană.

Principiile economiei circulare

Având la bază strategia celor „10 R” (de exemplu, reducerea consumului, reutilizarea produselor, repararea bunurilor), economia circulară reprezintă un model de consum bazat pe un ansamblu de acțiuni orientate către reducerea presiunii asupra mediului prin prelungirea duratei de viață a produselor și promovarea dezvoltării durabile. Astfel, economia circulară implică principii operaționale recunoscute în literatura de specialitate sub denumirea de „10 R”, ierarhizate după cum urmează:

- refuzare: a nu consuma produse nesustenabile; evitarea produselor inutile sau poluante;

- regândire (proiectare durabilă): reevaluarea produselor și a proceselor pentru a găsi soluții mai bune;

- reducere: diminuarea consumului de resurse primare și a producției de deșeur;

- reutilizare: folosirea produselor de mai multe ori în forma lor originală;

- reparare: întreținerea și repararea produselor pentru a le prelungi durata de viață;

- recondiționare: restaurarea produselor uzate la o stare funcțională;

- refabricare: realizarea de noi produse prin utilizarea de componente recuperate de la produsele uzate;

- revalorificare/reorientare: utilizarea produselor în scopuri diferite față de cele inițiale;

- reciclare: transformarea deșeurilor în noi materii prime;

- recuperare: extragerea energiei din deșeur care nu mai pot fi reciclate.

Competențe generale (CG)

CG.1	Analizarea relației dintre producție, consum, mediu și calitatea vieții
CG.2	Explorarea consecințelor economice și sociale ale diferitelor modele de consum
CG.3	Manifestarea unui comportament responsabil în calitate de consumator și membru al comunității

Competențe specifice (CS) și exemple de activități de învățare (EAI)

CG.1. Analizarea relației dintre producție, consum, mediu și calitatea vieții

CS.1.1. Identificarea efectelor producției și consumului asupra mediului și calității vieții, în situații concrete din viața cotidiană

- realizarea unui „jurnal de consum responsabil”, cu estimări privind cantitatea de resurse utilizate acasă și propuneri de reducere a consumului;

- contorizarea resurselor utilizate timp de o săptămână acasă și la școală (apă, energie, produse ambalate), urmată de clasificarea acestora în funcție de impactul consumului neresponsabil asupra mediului;

- realizarea unui interviu cu un adult privind obiceiurile de consum și schimbările adoptate pentru protejarea mediului și îmbunătățirea calității vieții.

CS.1.2. Explicarea relațiilor cauzale dintre utilizarea nerațională a resurselor, poluare și efectele acesteia asupra mediului și comunităților umane

- realizarea unei scheme simple cauză-efect care să arate legătura dintre consumul excesiv de resurse, apariția deșeurilor și poluarea mediului;

- completarea unui tabel comparativ între utilizarea responsabilă a resurselor și risipa acestora, evidențiind efectele asupra mediului și calității vieții;

- discuție dirijată pe baza unor exemple din viața cotidiană (școală, familie, comunitate): „Ce se întâmplă când folosim resurse în mod iresponsabil?”.

CS.1.3. Analizarea critică a impactului diferitelor modele de producție și consum asupra calității vieții

- analizarea unui studiu de caz adaptat vârstei privind ambalajele de unică folosință și efectele acestora asupra mediului local;

- compararea, pe baza unui material-suport, a două produse asemănătoare (unul reutilizabil și unul de unică folosință), din perspectiva impactului asupra mediului;

- identificarea, pe baza unor imagini sau materiale video, a diferențelor dintre un model de consum liniar și unul circular, discutând efectele asupra mediului și vieții cotidiene.

CG.2. Explorarea consecințelor economice și sociale ale diferitelor modele de consum

CS.2.1. Descrierea ciclului de viață al produselor și a modului în care acestea generează costuri economice, sociale și de mediu

- descrierea etapelor ciclului de viață al unui produs obișnuit (de exemplu: tricou, caiet, sticlă de apă), de la obținerea materiilor prime până la eliminare, cu identificarea tipurilor de costuri generate în fiecare etapă;

- realizarea unui traseu ilustrat al unui produs, care să evidențieze consumul de resurse, energia utilizată și apariția deșeurilor (de exemplu, identificarea traseului unui bun de la producător la consumator pentru a vizualiza distanța și impactul transportului asupra mediului);

- crearea în echipe a unui afiș de sensibilizare cu titlul „3 decizii prin care pot salva resurse”, folosind situații concrete din viața de zi cu zi.

CS.2.2. Compararea consecințelor economiei liniare și ale economiei circulare din perspectiva costurilor și beneficiilor pentru indivizi și comunități

— realizarea unui exercițiu de asociere între practici de consum zilnic și efectele acestora asupra mediului și comunității (deșeuri, costuri, reutilizare);

— identificarea, în spațiul școlii, a unor situații de risipă și formularea unor soluții simple de reducere a acesteia;

— brainstorming pentru identificarea unor soluții de economie circulară aplicabile în școală (reutilizarea hârtiei, colectarea separată, refolosirea materialelor).

CS.2.3. Argumentarea necesității adoptării unor modele alternative de producție și consum, prin raportare la efectele asupra comunității și mediului

— simularea unei situații de consum responsabil („O săptămână cu mai puțin plastic”), urmată de discutarea schimbărilor observate în viața cotidiană;

— realizarea în perechi a unei liste de cumpărături pentru o familie sau pentru școală, care să reflecte criteriile de reducere a impactului asupra mediului;

— formularea unor argumente simple, în scris sau oral, privind importanța alegerilor responsabile pentru bunăstarea comunității și protejarea mediului;

CG.3. Manifestarea unui comportament responsabil în calitate de consumator și membru al comunității

CS.3.1. Recunoașterea rolului deciziilor individuale de consum în generarea efectelor economice și de mediu

— analiza unor exemple de decizii de consum din viața zilnică a elevilor și a efectelor acestora asupra mediului;

— completarea unei fișe de reflecție: „Ce obicei de consum pot schimba și de ce?”;

— utilizarea principiilor economiei circulare pentru evaluarea comportamentelor de consum la nivelul grupului de elevi (clasă/școală);

— realizarea în echipe a unor afișe sau mesaje scurte cu tema „Fără risipă!” pentru spațiul clasei.

CS.3.2. Exersarea unor comportamente de consum responsabil, adaptate situațiilor concrete din viața de elev

— analiza unor situații concrete de consum specifice vieții de elev (pauză, excursie școlară, cumpărături pentru școală) și identificarea unor alternative cu impact redus asupra mediului;

— documentarea asupra unor inițiative din România sau din Uniunea Europeană care vizează reducerea risipei alimentare (de exemplu, în magazine sau restaurante) și prezentarea unor idei-cheie;

— formularea și testarea unor reguli personale sau de grup privind reducerea risipei (de exemplu, în clasă sau în timpul unei activități), urmate de evaluarea respectării și a impactului acestora;

— aplicarea unor strategii de reducere a risipei în situații concrete (pachetul zilnic, utilizarea materialelor școlare, gestionarea alimentelor), urmată de reflectarea asupra rezultatelor obținute (ce a funcționat/ce poate fi îmbunătățit).

CS.3.3. Formularea unor soluții simple de economie circulară sau consum responsabil pentru contexte familiare

— formularea, în echipe, a unor soluții simple de consum responsabil pentru clasă sau școală, cu scopul reducerii risipei de resurse;

— realizarea, în mod colaborativ, a unei prezentări scurte (afiș, poster sau slide) cu mesajul „Consumul contează!”, destinată informării colegilor;

— discutarea, în grup, a modului în care soluțiile propuse pot fi aplicate în viața de zi cu zi și a posibilelor efecte asupra comunității școlare.

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi
D.1. Explorarea relațiilor dintre consum și dezvoltare durabilă	D.1.1. Explorarea relațiilor dintre consum, mediu și viață D.1.2. Poluarea generată de activități economice și efectele asupra comunităților D.1.3. Poluarea și consumul excesiv. Criza climatică D.1.4. Adaptarea comportamentelor de consum pentru ameliorarea crizei climatice
D.2. Consumul și producția în economia liniară	D.2.1. Economia liniară: etapele de producție și poluarea mediului D.2.2. Risipa și supraconsumul de resurse D.2.3. Studiu de caz: risipă alimentară D.2.4. Consecințe asupra mediului, comunității și generațiilor viitoare
D.3. Economia circulară și gestionarea resurselor	D.3.1. Ciclul de viață al produselor: de la extracție la eliminare D.3.2. Cei „10 R” ai responsabilității și respectului față de mediu D.3.3. Colectarea separată: tipuri de deșeuri, coduri de reciclare și destinații D.3.4. Studiu de caz: Inițiative locale și naționale de economie circulară și implicare comunitară
D.4. Decizii și acțiuni de consum responsabil	D.4.1. Decizii responsabile: diferența dintre nevoi și dorințe D.4.2. Amprenta ecologică și consumul individual D.4.3. Alegeri alimentare și materiale durabile D.4.4. Afacerea mea sustenabilă

Sugestii metodologice

1. Caracter aplicat și integrat

Disciplina *Economie circulară și consum responsabil* are caracter aplicat și integrat. Se recomandă să ținem cont în predarea acestei discipline de faptul că elevii trebuie nu doar să acumuleze informații, ci și să testeze soluții în contexte reale, pentru a înțelege impactul deciziilor de consum asupra mediului, comunității și calității vieții.

Principalele direcții aplicative ale acestei discipline sunt:

— cunoașterea conceptului de economie circulară și strategia celor „10 R”;

— compararea modelelor de consum liniar și circular pentru înțelegerea avantajelor și dezavantajelor generate de acestea;

— observarea efectelor consumului și risipei resurselor de către societate asupra mediului;

— analiza consecințelor comportamentului de consum personal.

Fiind un demers integrat (transdisciplinar), noua disciplină se poate conecta cu:

— geografia (cunoașterea răspândirii resurselor naturale/materiilor prime și a efectelor exploatații iraționale a acestora asupra mediului);

— biologia (efectele poluării mediului asupra sănătății oamenilor și stării ecosistemelor terestre);

— chimia (materiale plastice, metale, sticlă — sursa, proprietăți și reciclare, impactul substanțelor asupra mediului);

— educația socială (responsabilitatea individuală și comunitară față de resurse și bunuri);

— TIC (realizarea de materiale digitale, prezentări interactive);

— educația tehnologică și artele (proiecte de reutilizare, reparare și design sustenabil al materialelor).

Din perspectiva rezultatelor învățării, elevii vor fi capabili:

— să analizeze relația dintre mediu (resurse), consum și viața cotidiană, explicând modul în care activitățile economice și consumul excesiv contribuie la epuizarea resurselor, poluare, afectarea sănătății și criza climatică, prin exemple din comunitatea proprie;

— să descrie funcționarea economiei liniare (extracție-producție-consum-deșeu) și să identifice consecințele risipei și supraconsumului de resurse asupra mediului, comunității și generațiilor viitoare, utilizând situații concrete precum *fast fashion*, risipă alimentară sau produse de unică folosință;

— să explice principiile de bază ale economiei circulare, recunoscând etapele ciclului de viață al produselor și aplicând conceptele „10 R” (cu accent pe reducere, reutilizare, reparare) în contexte simple din viața de zi cu zi;

— să adopte comportamente de consum responsabil, diferențiind între nevoi și dorințe, luând în considerare impactul (amprenta ecologică) propriilor alegeri și propunând soluții sustenabile pentru reducerea risipei și valorificarea produselor reutilizabile și prietenoase cu mediul;

— să aplice reguli de gestionare responsabilă a deșeurilor, identificând tipurile de deșuri, codurile de reciclare și importanța colectării separate, precum și rolul inițiativelor locale/naționale de economie circulară.

2. Strategii didactice recomandate

Predarea disciplinei poate fi orientată de principiile metodei de predare „learning by doing” și se recomandă utilizarea următoarelor strategii:

— strategii euristice:

— brainstorming pe teme precum reducerea risipei de resurse sau alternative sustenabile de consum;

— studii de caz: analiza unui produs din perspectiva ciclului său de viață (de exemplu: tricou, sticlă de apă, ambalaj);

— simulări și jocuri de rol pentru gestionarea resurselor sau luarea de decizii responsabile;

— strategii algoritmice:

— elaborarea de scheme cauză-efect pentru consum excesiv și poluare;

— tabele comparative între consum responsabil și risipă de resurse;

— trasee vizuale ale ciclului de viață al produselor, evidențiind resursele utilizate și impactul asupra mediului;

— strategii integrate:

— proiecte de grup pentru reducerea consumului în școală sau acasă;

— activități de tip „provocare”: o săptămână fără plastic, reducerea consumului de energie electrică, monitorizarea consumului de apă potabilă;

— crearea de materiale informative (afișe, postere, prezentări multimedia) pentru informarea comunității.

3. Metode didactice de predare

Se vor folosi metode interactive de predare-învățare, cum sunt:

— metoda proiectului — elevii realizează un miniproiect privind reducerea risipei și consumul responsabil (de exemplu: „O săptămână cu mai puțin plastic”). Activitățile includ: identificarea situațiilor de consum, propunerea de soluții, realizarea unui produs comunicativ (poster, prezentare digitală) și prezentarea acestuia colegilor;

— studiul de caz — analiza impactului ambalajelor de unică folosință asupra mediului local, cu identificarea alternativelor derivate din cei „10 R”;

— simulări și jocuri de rol — elevii preiau roluri diferite (consumator, producător, autoritate locală) pentru a evalua deciziile responsabile și consecințele acestora;

— exerciții practice precum completarea unui „jurnal de consum responsabil”, contorizarea resurselor utilizate și identificarea soluțiilor de reducere a consumului.

4. Metode de evaluare

În cadrul acestei discipline evaluarea trebuie să fie centrată pe competențe, rezultate ale învățării și progres. Se recomandă utilizarea unor metode moderne de evaluare, cum sunt:

— evaluarea prin proiect/portofoliu: se evaluează activitatea elevului în cadrul unui proiect (documentare, identificarea problemelor, propunerea de soluții, prezentarea rezultatului). Exemple de teme pentru proiecte:

- atelier de reparare — activitate practică prin care elevii au posibilitatea de a analiza obiecte/produse uzuale defecte (de exemplu: rechizite, obiecte textile, mici elemente de mobilier, jucării simple) și de a propune soluții de remediere, utilizând materiale și/sau unelte simple disponibile — „Repar înainte să arunc!” Activitatea contribuie la dezvoltarea gândirii critice, prin: evaluarea problemei identificate, elaborarea unui plan de reparare, aplicarea soluției în condiții de siguranță și argumentarea beneficiilor (de exemplu: prelungirea duratei de viață a produsului, prevenirea și reducerea generării de deșuri, economisirea resurselor), în raport cu alternativa înlocuirii produsului (de exemplu: generarea unor deșuri suplimentare; creșterea consumului de resurse);

- stația de reutilizare — un punct/atelier de economie circulară în școală unde elevii, pornind de la întrebarea „Ce ai arunca și ce ai refolosi?”, pot să transforme diverse materiale considerate deșuri (de exemplu, cutii Tetra Pack/PET-uri spălate și uscate) în noi bunuri (de exemplu: portofele funcționale/huse și ghivece atractive); stația tematică va funcționa ca un atelier deschis pe durata anului școlar, cu sesiuni periodice, în care elevii vor învăța/dobândi abilități orientate către responsabilitate și creativitate; întărirea comportamentului responsabil se poate face printr-un panou cu titlul „Poveștile 10 R”: fotografii și scurtă descriere a etapelor/materialelor folosite, iar la sfârșit de an cel mai util/inovativ produs se premiază și intră în „Galeria de onoare” a școlii;

- colectarea separată a deșeurilor (PET, sticlă, hârtie și carton) în cadrul școlii, cu implicarea directă a elevilor: deșeurile sunt sortate și cele care nu pot face obiectul altor „R” sunt predate unui operator de deșuri municipale autorizat, ca exemplu practic de economie circulară; activitatea contribuie la formarea unui comportament responsabil față de mediu și la educația pentru dezvoltare durabilă; cele care pot fi reutilizate cu același scop sau în mod creativ vor fi valorificate în acest sens, stimulând elevii pentru astfel de comportamente;

- autoevaluarea: elevii completează fișe de reflecție privind progresul personal, dificultățile întâlnite și lecțiile învățate;

- evaluarea în perechi: feedback între colegi privind ideile și soluțiile propuse pentru reducerea consumului și protecția mediului;

- observarea sistematică: profesorul monitorizează implicarea elevilor în activitățile practice și discuțiile de grup.

5. Resurse didactice deschise:

- Eco-Schools Global, pe site-ul <https://www.ecoschools.global/>, unde se găsesc proiecte educaționale și bune practici de economie circulară;

- WWF Schools, pe site-ul <https://www.wwf.org/schools>, cu materiale interactive despre consum responsabil și protecția mediului;

- pagina UNESCO Education for Sustainable Development, accesibilă la adresa <https://www.unesco.org/en/education>, pentru resurse de dezvoltare durabilă și educație ecologică;

- site-ul European Environment Agency — Youth, accesibil la adresa <https://www.eea.europa.eu/themes/sustainability>, unde se găsesc informații și studii de caz despre impactul consumului asupra mediului;

- materiale digitale pentru elevi: aplicații și platforme pentru crearea de postere și prezentări multimedia și accesarea unor resurse educaționale deschise (Canva, Genially, Padlet etc.).

Grup de lucru

Numele și prenumele	Funcția/Titlul științific	Instituția de apartenență, localitatea, județul
Alexandru Mihaela	Inspector	Ministerul Educației și Cercetării
Barbu Georgeta-Mirela	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Bărbulescu Florina	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Bălăău Luminița	Consilier superior	Guvernul României — Departamentul pentru dezvoltare durabilă
Călugăru Daniela	Inspector	Ministerul Educației și Cercetării
Constantin Cristina-Maria	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Crețu Nicoleta-Laura	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Dan Steluța	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Dumitrescu Ionela	Conferențiar dr.	Universitatea Națională de Știință și Tehnologie Politehnica București
Naghi Elisabeta-Ana	Inspector	Ministerul Educației și Cercetării
Paraschiv Steluța	Consilier	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare
Pop Carmen	Consilier superior	Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului
Stanciu Mihaela	Consilier	Ministerul Educației și Cercetării
Stoica Eugen	Inspector	Ministerul Educației și Cercetării

Responsabili/Coordonatori științifici

Numele și prenumele	Funcția/Titlul științific	Instituția de apartenență	Calitatea
Vrînceanu Gabriel-Narcis	Șef serviciu dezvoltare curriculum	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Coordonator grup de lucru
Minea Gabriel	Consilier superior	Guvernul României — Departamentul pentru dezvoltare durabilă	Coordonator științific

---

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 717195